

לענין השתדלות והתעסקות שיש להתעסק קודם בדבר ישיבה שהוא במדינה זו הצלה מכפירה ומכל איסורין שבתורה לא רק על אלו הילדים אלא גם לדורות הבאים, שלכן ברוב הפעמים הישיבה קדים, ורק אם להישיבה אין שום חשש כלל ולהמקוה יש חששות המקוה קדים, וכתרתה שהוא דב העיר ועלי מוטל לראות בכל צרכי העיר צריך להחליט כשצריכין לעשות גביית ממון עבור הישיבה וגביית ממון עבור מקוה איך הוא העובדא לפ"מ שכתבתי וכפי שיחליט יורה לעשות הוא נאמן וכן יצטרכו לעשות.

ידידו מוקירו.

משה פיינשטיין

סימן קמז

**בענין קבלת פרס לפרנסתם מהכוללים
כדי שיוכלו להתגדל בתורה**

ט"ז אלול תשכ"ד.

מע"כ ידידי מר אהרן יהושע דאראבנער שליט"א.

הנה בדבר ת"ח הרוצים להתעסק בתורה ולהחכים בה בידיעת התורה בכמותה ואיכותה ונהנים לפרנסתם ממה שנוטלים פרס בכוללים וכן הרכנים הנוטלים פרס והמלמדים עם תלמידים וראשי הישיבות הנוטלים פרס לפרנסתם אם שפיר עבדי או שיש מה להרהר אחר זה ויהיה מדת חסידות שלא להתפרנס מזה אלא ממעשה ידי. הנה וראי שפיר עבדי וכן איפסק ברמ"א י"ד סימן רמ"ו סעיף כ"א שאפילו בריא מותר ומותר להם להתלמידיו לקבל הספקות מן הנותנים כדי להחזיק ידי לומדי תורה שע"ז יכולין לעסוק בתורה בריזח. והש"ך סק"כ הביא אף מהכ"מ שפסק כן אפילו אם נימא שאין כן דעת הרמב"ם משום שכל חכמי ישראל קודם זמן רבנו ואחריו נוהגין ליטול שכרם מהצבור, ואף אם לדינא הלכה כרמב"ם הסכימו כן חכמי הדורות משום עת לעשות לה' הפרו תורתך שאילו לא היה פרנסת הלומדים והמלמדים מצויה לא היו יכולין לסרוח בתורה כראוי והיתה התורה משתכחת מישראל ובהיותה מצויה יוכלו לעסוק ויגדיל תורה ויאדיר והוא לשון הכ"מ בפ"ג מת"ת ה"י בסופו. וכן הביא ממחרש"ל שכתב ואמת שאם לא כן כבר היתה בטלה תורה מישראל כי א"א לכל אדם לעסוק בתורה ולהחכים בה וגם להתפרנס ממעשה ידי, ומסיק יותר דעון

הוא בידו אם לא יקבל מאחרים אפילו יודע חכמה ומלאכה שיוכל ליגע בה ולהרויח כדי לפרנס את ביתו בזה יבחו לו באהבת התורה ולומדיה כי א"א שיבטל מלמודו ע"י"ש, ולכן הוא דין ברור ופשוט שנתקבל בכל הדורות אם מדינא אם מתקנה דעת לעשות לה' הפרו תורתך שמותר לעסוק בתורה ולהתפרנס מקבלת פרס או ממה שהוא מלמד תורה לאחרים או שהוא רב ומורה הוראה, ואין להמנע מזה אפילו ממדת חסידות, ואני אומר כי אלו המתחסדים מצד שיטת הרמב"ם הוא בעצת היצה"ר כדי שיפסיק מללמוד ויעסוק במלאכה ובמסחר וכדומה עד שלבסוף הם שוכחים אף המקצת שכבר למדו ואינו מניחם אף לקבוע זמן קצר לת"ת, כי אם הראשונים כמלאכים אמרו שא"א לעסוק בתורה ולהחכים בה כשיעשה מלאכה להתפרנס ממעשה ידיו, כ"ש בדורנו דוד יתמא דיתמי וגם אין לנו הנשים צדקניות שירצו לסבול עוני ודחקות כבודוהם, שוראי א"א לשום אדם להתגאות ולומר שהוא יכול לעשות מלאכה ולהחכים בתורה, לכן לא יעלה על מחשבתך עצת היצה"ר שיש בקבלת פרס דלומדים בכוללים ופרס דרבנים ומלמדים וראשי ישיבה איזה חטא וחסרון מדת חסידות, שהוא רק להסית לפרוש מן התורה, ומי יתן והיו נמצאים אנשים מתגדלים לפרנס הרבה ת"ח היו מתרבים בני תורה גדולי ישראל ובעלי תודאה כרצון השי"ת שאין לו בעולמו אלא ד' אמות של הלכה.

ידידו מברכו בטח"ט.

משה פיינשטיין

סימן קיז

**בדבר בענקעט לכוונת אספת כספים
לדבר מצוה אם מותר לכבוד נכרי
ובדבר פארלע מיטינג בבית נכרי
לדבר מצוה**

כ"א טבת תשכ"ו.

מע"כ ידידי הנכבד מהר"ר זבולן לאשער שליט"א.

בדבר לעשות פארלע מיטינג בבית נכרים אף לצורך מצוה נראה שאסור, משום שאיכא איסור לעשות משתאות בבית נכרים אף לאכול שם דברים המתירין ולשתות שכר וי"ש ומשקין המתירין, שה"י